

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

UPRAVA ZA ZAŠTITU PRIRODE

KLASA: UP/I-612-07/22-60/01

URBROJ: 517-10-2-2-22-16

Zagreb, 23. rujna 2022.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB: 19370100881, temeljem članka 33. stavka 2. i članka 29. stavka 1. podstavka 1. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), povodom zahtjeva nositelja zahvata 4 ENCRO d.o.o., OIB: 45455161192, Jurišićeva 1a, HR-10000 Zagreb, za provedbu postupka glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Sunčana elektrana Bitelić“ u Splitsko-dalmatinskoj županiji, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

- I. Namjeravani zahvat „Sunčana elektrana Bitelić“ u Splitsko-dalmatinskoj županiji, nositelja zahvata 4 ENCRO d.o.o., Jurišićeva 1a, HR-10000 Zagreb, temeljem Studije Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu „Sunčana elektrana Bitelić“, koju je izradio u prosincu 2021.g. i nadopunio u ožujku 2022. g. ovlaštenik Ires ekologija d.o.o., prihvatljiv je za ekološku mrežu, uz primjenu ovim Rješenjem propisanih mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (A.) te programa praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže (B.).

A. MJERE UBLAŽAVANJA NEGATIVNIH UTJECAJA NA CILJEVE OČUVANJA I CJELOVITOST PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

Opće mjere:

1. U okviru izrade projektne dokumentacije za ishodenje akta za gradnju prema posebnim propisima izraditi separadni dio u kojem će biti prikazan način na koji su u projektnu dokumentaciju ugrađene mjere ublažavanja negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže iz ovoga Rješenja.
2. O početku izvođenja zahvata obavijestiti ovo Ministarstvo.

Mjere ublažavanja negativnih utjecaja tijekom pripreme, izgradnje i korištenja zahvata

3. Pripremne radove uklanjanja vegetacije i radove izgradnje izvoditi u razdoblju između 1. rujna do 28. veljače.

4. Fotonaponske module postaviti s većim međusobnim razmakom (najmanje 3 m) kako bi se mogla razvijati travnjačka vegetacija i kako bi se izbjegao rizik od kolizije s fotonaponskim modulima.
5. Na fotonaponskim modulima koristiti antirefleksivne slojeve.
6. Ogradu odignuti od tla najmanje 15 cm, kako bi se osigurao prolaz za male životinje.
7. Održavanje travnjačkih stanišnih tipova na području obuhvata zahvata izvoditi košnjom i/ili ispašom, bez korištenja kemijskih metoda.
8. U slučaju pojave i/ili širenja invazivnih stranih biljnih vrsta na području obuhvata zahvata, ukloniti njihove jedinke, bez primjene kemijskih metoda.
9. Osvjetljenje sunčane elektrane Bitelić predvidjeti u skladu s posebnim propisom kojim se uređuju zone rasvjetljenosti, dopuštene vrijednosti rasvjetljavanja i načini upravljanja rasvjetnim sustavima.
10. Svjetlosno onečišćenje smanjiti uporabom senzora koji sprečavaju cijelonočno osvjetljenje sunčane elektrane Bitelić.

B. PROGRAM PRAĆENJA I IZVJEŠĆIVANJA O STANJU CILJEVA OČUVANJA I CJELOVITOSTI PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

Program praćenja stanja populacija ciljnih vrsta ptica (intenzitet korištenja područja obuhvata zahvata, stradavanje na panelima) na području obuhvata zahvata provoditi u prvoj i trećoj godini nakon izgradnje s posebnim osvrtom na vrste primorska trepteljka (*Anthus campestris*), rusi svračak (*Lanius collurio*), ševa krunica (*Lullula arborea*) i leganj (*Caprimulgus europaeus*). Praćenje stanja treba započeti po završetku postavljanja panela, a mora ga voditi stručna osoba (ornitolog).

Program praćenja kolonija šišmiša prisutnih unutar špiljskog sustava Crvenkuša-Tamnica-Suhi Rumin s naglaskom na ciljne vrste šišmiša Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001313 Srednji tok Cetine s Hrvatačkim i Sinjskim poljem (praćenje sastava vrsta i brojnosti šišmiša unutar špiljskog sustava) provoditi u trajanju minimalno dvije godine (tijekom dvije godine rada) u razdoblju jesenskih migracija (od 15. kolovoza do 15. rujna). Kako bi se dobio bolji uvid u dinamiku kojom se ciljne vrste šišmiša koriste speleološkim sustavom Crvenkuša-Tamnica-Suhi Rumin predlaže se provoditi praćenje jednom mjesečno, od svibnja do rujna.

Izvještaj s rezultatima svih aktivnosti praćenja stanja i fotografijama možebitno stradalih ptica i šišmiša kao prilogom, nositelj zahvata u obvezi je dostaviti ovom Ministarstvu na kraju svake godine praćenja, najkasnije u roku mjesec dana od zadnjeg praćenja u godini. U izvješću nakon prve godine, mogu se predložiti mjere i aktivnosti u cilju smanjenja stradavanja ptica i šišmiša, ako su ona prisutna. Ovisno o rezultatima, u završnom izvještaju procijeniti postoji li potreba za daljnjim praćenjem te ako postoji predložiti dodatne mjere ublažavanja ili aktivnosti u cilju smanjenja utjecaja.

- II. Nositelj zahvata, 4 ENCRO d.o.o., Jurišićeva 1a, HR-10000 Zagreb, dužan je osigurati provedbu mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost

područja ekološke mreže te programa praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže kako je to određeno ovim Rješenjem.

- III. Ako nositelj zahvata, 4 ENCRO d.o.o., Jurišićeva 1a, HR-10000 Zagreb, ne provede mjere ublažavanja propisane ovim Rješenjem, provest će ih Ministarstvo na njegov trošak.
- IV. Ovo Rješenje izdaje se na rok od dvije godine.
- V. Rok važenja ovog Rješenja može se, na zahtjev nositelja zahvata 4 ENCRO d.o.o., Jurišićeva 1a, HR-10000 Zagreb, jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa Zakonom ili drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano ovo Rješenje.
- VI. Ako se na temelju rezultata provedenog programa praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže utvrdi da je provedbom zahvata unatoč primjeni mjera ublažavanja propisanih ovim Rješenjem došlo do značajnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, Ministarstvo će po službenoj dužnosti donijeti izmjenu Rješenja.
- VII. Ministarstvo može u bilo kojem trenutku ukinuti ovo Rješenje, u cijelosti ili djelomično, u slučaju nepridržavanja propisanih mjera ublažavanja ili nastanka nepredviđenih događaja s negativnim učincima na prirodu.
- VIII. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu Ministarstvo) zaprimilo je 29. prosinca 2021. g. zahtjev nositelja zahvata 4 ENCRO d.o.o., Jurišićeva 1a, HR-10000 Zagreb, za provedbu postupka glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Sunčana elektrana Bitelić“, u Splitsko-dalmatinskoj županiji. U zahtjevu su navedeni svi podaci o nositelju zahvata i priloženi svi dokumenti sukladno odredbama članka 31. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode (u daljnjem tekstu Zakon).

U provedbi postupka, dopisima KLASA: UP/I-612-07/22-60/01, URBROJ: 517-10-2-2-22-2 od 11. siječnja 2022. g. i URBROJ: 517-10-2-2-22-3 od 18. veljače 2022. g. (požurnica) zatraženo je prethodno mišljenje Zavoda za zaštitu okoliša i prirode (u daljnjem tekstu Zavod) o mogućnosti značajnog negativnog utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Ministarstvo je 24. veljače 2022. g. zaprimilo prethodno mišljenje Zavoda (KLASA: 612-07/22-38/24, URBROJ: 517-12-2-3-2-22-3 od 21. veljače 2022.) u kojem se navodi da je Studiju Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu (u daljnjem tekstu: Studija GO) u bitnom potrebno nadopuniti sljedećim. U Studiji GO utjecaj zahvata na ciljne vrste velikih zvjeri POVS-a HR5000028 Dinara, koje imaju veliki areal kretanja, ocjenjen je s 0. S obzirom na udaljenost planiranog zahvata od navedenog područja ekološke mreže te uzimajući u obzir činjenicu da se lokacija zahvat nalazi na području čopora vuka „Kamešnica“ te na području staništa prikladnog za vuka (niska i srednja prikladnost) za ciljnu vrstu vuk (*Canis lupus*)

potrebno je utjecaj ocijeniti kao -1 (umjereno negativan). Kroz cijelu Studiju GO potrebno je ispraviti netočan naziv speleološkog objekta Crvenkuša-Tamnica-Suhi Rumin koji se navodi kao Crvenkuša-Tamnica. U mišljenju se navodi da je uz dopunu Studije GO zahvat prihvatljiv uz primjenu predloženih mjera ublažavanja i provedbu predloženog programa praćenja.

Ministarstvo je Zaključkom (KLASA: UP/I-612-07/22-60/01, URBROJ: 517-10-2-2-22-5 od 3. ožujka 2022.g.) zatražilo nadopunu Studije GO u skladu s prethodnim mišljenjem Zavoda, kao i da se u Studiji GO ispričaj izričaj u pojedinim mjerama. Dorađenu Studiju GO (Ires ekologija d.o.o., Zagreb, ožujak 2022.), Ministarstvo je zaprimilo u zadanom roku, 13. travnja 2022. g. Uvidom u dostavljenu Studiju GO zaključeno je da su sve primjedbe uvažene i ugrađene.

O podnesenom zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno članku 31. stavku 7. Zakona, Ministarstvo je na internetskim stranicama 22. travnja 2022. g. objavilo Informaciju o zahtjevu za provođenje postupka Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu (KLASA: UP/I-612-07/22-60/01, URBROJ: 517-10-2-2-22-7).

Ministarstvo je 22. travnja 2022. g., temeljem odredbi članka 38.a stavka 2. Zakona, donijelo Odluku o upućivanju Studije Glavne ocjene za zahvat „Sunčana elektrana Bitelić“ na javnu raspravu u trajanju od trideset (30) dana (KLASA: UP/I-612-07/22-60/01, URBROJ: 517-10-2-2-22-8) te je Zamolbom za pravnu pomoć (UP/I-612-07/22-60/01, URBROJ: 517-10-2-2-22-9 od 22. travnja 2022.) glede koordinacije i provedbe javne rasprave, uključujući javni uvid i izlaganje, povjerilo Upravnom odjelu za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije Splitsko-dalmatinske županije (u daljnjem tekstu: Upravni odjel), Bihaćka 1, HR-21000 Split.

Ministarstvo je 10. svibnja 2022. g. zaprimilo od Upravnog odjela Obavijest o javnoj raspravi. Na internetskim stranicama Ministarstva, 11. svibnja 2022. g., objavljena je Informacija o odluci da se Studija Glavne ocjene za zahvat: „Sunčana elektrana Bitelić“, upućuje na javnu raspravu (KLASA: UP/I-612-07/22-60/01, URBROJ: 517-10-2-2-22-11 od 11. svibnja 2022.).

Ministarstvo je 15. srpnja 2022. g. zaprimilo od Upravnog odjela Izvješće o provedenoj javnoj raspravi (KLASA: 351-01/22-0001/0686, URBROJ: 2181/1-10/06-22-8 od 12. srpnja 2022.g.) i Zapisnik s javnog izlaganja (KLASA: 351-01/22-0001/0686, URBROJ: 2181/1-10/06-22-5 od 13. lipnja 2022.g.). U izvješću je navedeno da je javna rasprava održana od 1. lipnja 2022. g. do 30. lipnja 2022. g. Oglas o javnoj raspravi objavljen je 18. svibnja 2022. g. u dnevnom tisku Slobodna Dalmacija, 4. svibnja 2022.g. na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama Splitsko-dalmatinske županije i 9. svibnja 2022.g. na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama Općine Hrvace. Javni uvid u Studiju GO bio je omogućen za vrijeme trajanja javne rasprave, svakim radnim danom od 09:00 – 12:00 sati u prostorijama Vijećnice Općine Hrvace, Hrvace 310, Hrvace. Javno izlaganje održano je 13. lipnja 2022. g., s početkom u 11:00 sati u Vijećnici Općine Hrvace, Hrvace 310, Hrvace. Na javnom izlaganju bili su prisutni predstavnik Upravnog odjela, predstavnici Općine Hrvace, i predstavnik ovlaštenika tvrtke Ires ekologija d.o.o. Na javnom izlaganju nije bilo prisutna zainteresirana javnost. U roku predviđenom za javnu raspravu u knjigu primjedbi upisane su dvije primjedbe. Primjedbe su se, u bitnom, odnosile na postupak čišćenja fotonaponskih modula tj. da se pri čišćenju ne bi smjela koristiti kemijska sredstva radi blizine izvorišta pitke vode Rumin i da je potrebno regulirati status zbrinjavanja solarne opreme nakon prestanka rada sunčane elektrane te da bi navedeno trebao regulirati nositelj zahvata. U Izvješću je navedeno da je za vrijeme trajanja javne rasprave

Upravni odjel zaprimio dvije primjedbe zainteresirane javnosti (putem elektroničke pošte). Primjedbe zainteresirane javnosti odnosile su se, u bitnom, da tijekom izgradnje, niveliranjem tla i skidanjem vegetacije može doći do formiranja jakih bujičnih tokova oborinskih voda, da će se pripremom terena kompletno uništiti trava i raslinje, da li će se za čišćenje fotonaponskih modula koristiti kemijska sredstva, da će se tijekom korištenja i održavanja prostora vegetacija uništavati i da li će se za isto koristiti herbicidi te kakav će to imati utjecaj na izvor pitke vode Rumin, Šilovka i druge vodotoke ta također tko će zbrinuti opasni otpad i solarnu opreme nakon prestanka rada sunčane elektrane. Nakon razmatranja zaprimljenih primjedbi, odgovora ovlaštenika i Studije GO odgovori na primjedbe daju se kako slijedi. Za navedeni zahvat proveden je postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš te je izrađen Elaborat zaštite okoliša u kojem je navedeno da se za čišćenje fotonaponskih modula neće koristiti kemijska sredstva nego će se provoditi suho čišćenje koje podrazumijeva uklanjanje prašine specijalnim četkama ili krpama od mikrovlakana. Neće se koristiti kemijska sredstva niti herbicidi niti pri izgradnji a niti pri održavanju sunčane elektrane. Također u Elaboratu zaštite okoliša navedeno je da će su u slučaju uklanjanja zahvata s lokacije, s obzirom na tada važeću zakonsku regulativu i stanje okolnoga područja, prilagoditi mjere i aktivnosti u odnosu na zaštitu okoliša, posebno u pogledu ekološkog zbrinjavanja opreme. Navedene primjedbe odnose se na sastavnice okoliša za što je već proveden postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš. Primjedbe nisu prihvaćene s obzirom na to da navedeno nije predmet postupka Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

U provedbi postupka ovo Ministarstvo razmotrilo je predmetni zahtjev, Studiju GO, primjedbe i prethodno mišljenje Zavoda te utvrdilo sljedeće.

Planirani zahvat odnosi se na izgradnju sunčane elektrane Bitelić na k.č.br. 755/1, k.o. Hrvace i k.č.br. 3995/1, k.o. Gornji Bitelić površine oko 59 ha. Fotonaponski moduli postavljat će se na montažne konstrukcije te će biti posloženi u nizove. Razmak između dva susjedna reda iznosit će od 3 do 6 m. Fotonaponski moduli će se postaviti pod kutom od 10 do 36° tako da je donji rub modula na visini minimalno 0,4 m od zemlje. Koristit će se fotonaponski moduli s antirefleksivnim slojem. Najviši dio konstrukcije u odnosu na okolni teren na mjestu montaže neće prelaziti visino oko 3,5 m. Za potrebe sunčane elektrane Bitelić koristit će se tipske kontejnerske trafostanice snage od 1 do 10 MVA. Cijela lokacija zahvata ogradit će se ogradom visine do 3 m s vratima za vozila i pješake. Lokaciji zahvata se može pristupiti šumskim putem s lokalne ceste. Prometna komunikacija unutar lokacija zahvata ostvarit će se internim prolazima bez karakteristika prometnice. Na prolaze se neće postavljati finalni zastor u obliku betonskog ili asfaltnog pokrova kao niti završni sloj šljunka i sličnih pokrova. U slučaju eventualne pojave značajnijih tokova oborinskih voda izvesti će se plitki bočni kanali.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19, poveznica: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_08_80_1669.html) zahvat se ne nalazi unutar područja ekološke mreže međutim nalazi se uz sam rub (na udaljenosti od oko 30 m) Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001313 Srednji tok Cetine s Hrvatačkim i Sinjskim poljem i Područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000029 Cetina. Zahvat se također nalazi na udaljenosti od oko 470 m od POVS-a HR5000028 Dinara i POP-a HR1000028 Dinara. POP-ovi HR1000029 Cetina i HR1000028 Dinara su kao područja posebne zaštite (Special Protection Areas - SPA) prvotno potvrđeni 17. listopada 2013. g. Uredbom o ekološkoj mreži (Narodne novine, broj 124/13). Ciljevi očuvanja za predmetne POP-ove propisani su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže (Narodne novine, br. 25/20 i 38/20, dostupno na poveznici

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2020_03_38_822.html). POVS HR5000028 Dinara je kao područje od značaja za Zajednicu (Sites of Community Importance - SCI) objavljeno u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2021/165 od 21. siječnja 2021. o donošenju četrnaestog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za alpsku biogeografsku regiju. Navedeni POVS prvotno je potvrđen provedbenim odlukama Komisije od 3. prosinca 2014. o donošenju osmog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku, odnosno alpsku biogeografsku regiju, koje su objavljene u Službenom listu Europske unije od 23. siječnja 2015. godine (OJ L 18, 23.1.2015). POVS HR2001313 Srednji tok Cetine s Hrvatačkim i Sinjskim poljem je kao područje od značaja za Zajednicu (Sites of Community Importance - SCI) objavljeno u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2020/96 od 28. studenog 2019. o donošenju trinaestog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju. Predmetni POVS prvotno je potvrđen provedbenom odlukom Komisije od 3. prosinca 2014. o donošenju osmog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju, koja je objavljena u Službenom listu Europske unije 23. siječnja 2015. godine (OJ L 18, 23.1.2015). Ciljevi očuvanja za predmetne POVS-ove objavljeni su na mrežnoj stranici Ministarstva (https://www.dropbox.com/sh/3r4ozk30a21xzdz/AADuvuru1itHSGC_msqFFMAMa?dl=0).

Ciljne vrste POP-a HR1000028 Dinara su: jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), primorska trepteljka (*Anthus campestris*), suri orao (*Aquila chrysaetos*), ušara (*Bubo bubo*), kratkoprsta ševa (*Calandrella brachydactyla*), leganj (*Caprimulgus europaeus*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), planinski djetlić (*Dendrocopos leucotos*), vrtna strnadica (*Emberiza hortulana*), planinska ševa (*Eremophila alpestris*), sivi sokol (*Falco peregrinus*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), ševa krunica (*Lullula arborea*) i pjegava grmuša (*Sylvia nisoria*).

Ciljne vrste POP-a HR1000029 Cetina su: crnoprugasti trstenjak (*Acrocephalus melanopogon*), mala prutka (*Actitis hypoleucos*), vodomar (*Alcedo atthis*), jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), primorska trepteljka (*Anthus campestris*), ušara (*Bubo bubo*), ćukavica (*Burhinus oedipnemus*), kratkoprsta ševa (*Calandrella brachydactyla*), leganj (*Caprimulgus europaeus*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja močvarica (*Circus aeruginosus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), eja livadarka (*Circus pygargus*), kosac (*Crex crex*), mali sokol (*Falco columbarius*), sivi sokol (*Falco peregrinus*), crvenonoga vjetruša (*Falco vespertinus*), ždral (*Grus grus*), čapljica voljak (*Ixobrychus minutus*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), ševa krunica (*Lullula arborea*), veliki ronac (*Mergus merganser*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*), pjegava grmuša (*Sylvia nisoria*), crvenonoga prutka (*Tringa totanus*), i značajne negniježdeće (selidbene) populacije ptica (divlja patka *Anas platyrhynchos*, glavata patka *Aythya ferina*, patka batoglavica *Bucephala clangula*, vivak *Vanellus vanellus*).

Ciljne vrste i stanišni tipovi POVS-a HR5000028 Dinara su: mirišljivi samotar (*Osmoderma eremita**), alpinska strizibuba (*Rosalia alpina**), velika četveropjega cvilidreta (*Morimus funereus*), planinski žutokrug (*Vipera ursinii macrops**), oštrouhi šišmiš (*Myotis blythii*), veliki šišmiš (*Myotis myotis*), južni potkovnjak (*Rhinolophus euryale*), vuk (*Canis lupus**), medvjed (*Ursus arctos**), dinarski rožanac (*Cerastium dinaricum*), Skopolijeva gušarka (*Arabis scopoliana*), dinarski voluhar (*Dinaromys bogdanovi*), dalmatinski okaš (*Proterebia afra dalmata*), balkanska divokoza (*Rupicapra rupicapra balcanica*), 6170 Planinski i pretplaninski vapnenački travnjaci, 62A0 Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneretalia villosae*), 4070* Klekovina bora krivulja (*Pinus mugo*) s dlakavim pjenišnikom

(*Rhododendron hirsutum*), 8210 Karbonatne stijene s hazomofitskom vegetacijom, 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost, 4060 Planinske i borealne vrištine, 8120 Karbonatna točila *Thlaspietea rotundifolii* i 6210* Suhi kontinentalni travnjaci (*Festuco-Brometalia*).

Ciljne vrste i stanišni tipovi POVS-a HR2001313 Srednji tok Cetine s Hrvatačkim i Sinjskim poljem su: bjelonogi rak (*Austropotamobius pallipes*), potočni rak (*Austropotamobius torentium**), pijurica (*Phoxinellus alepidotus*), cetinski vijun (*Cobitis dalmatina*), barska kornjača (*Emys orbicularis*), veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferumequinum*), južni potkovnjak (*Rhinolophus euryale*), mali potkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*), Blazijev potkovnjak (*Rhinolophus blasii*), dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*), dugonogi šišmiš (*Myotis capaccinii*), riđi šišmiš (*Myotis emarginatus*), livadni procjepak (*Chouardia litardierei*), oštrulja (*Aulopyge huegelii*), 6540 Submediteranski travnjaci sveze *Molinio-Hordeion secalini*, 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost, 3260 Vodni tokovi s vegetacijom *Ranunculion fluitantis* i *Callitricho-Batrachion* i 62A0 Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneretalia villosae*).

Izgradnjom sunčane elektrane doći će do uklanjanja grmolike vegetacije, gubitka i/ili izmjene staništa na području zahvata veličine oko 59 ha. Iako se zahvat nalazi izvan područja ekološke mreže zbog neposredne blizine moguć je negativni utjecaj zaposjedanja dijela teritorija ciljnih vrsta POP-a HR1000029 Cetina rusog svračka i ševe krunice (dio teritorija nalazi se na području zahvata). Za ciljne vrste ušara, sivi sokol (zabilježen na području zahvata, hranjenje), leganj (u blizini područja zahvata utvrđen je jedan teritorij) i mali sokol (zabilježen na području zahvata, hranjenje) postoji mogućnost povremenog lova i hranjenja na lokaciji zahvata. Ostale ciljne vrste POP-a HR1000029 Cetina nisu zabilježene. Za ciljnu vrstu POP-a HR1000028 Dinara ušara također postoji mogućnost povremenog lova i hranjenja na lokaciji zahvata dok ostale ciljne vrste nisu zabilježene. Tijekom izgradnje sunčane elektrane doći će do uznemiravanja ciljnih vrsta ptica, međutim radovi uklanjanja vegetacije i pripreme terena će se izvoditi izvan sezone najveće aktivnosti ciljnih vrsta ptica (jesen i zima). Nakon krčenja vegetacije i izgradnje prilikom korištenja zahvata travnjačke površine održavat će se košnjom. Održavanjem travnjačkih staništa očuvat će se povoljni stanišni uvjeti za ciljne vrste POP-a vezane uz travnjake. Sunčana elektrana koristit će fotonaponske module s antirefleksijskim slojem da se reducira refleksija sunčevog zračenja i time smanji utjecaj na ciljne vrste ptice jer će se izbjeći „efekt jezera“. Radom sunčane elektrane ne dolazi do emisija onečišćujućih tvari u zrak, kao ni nastanka otpadnih voda te ne nastaju nusproizvodi ili povećane emisije buke, prašine ili vibracija. Uz primjenu mjere da se osigura dovoljan razmak između nizova fotonaponskih modula (najmanje 3 metra) kako bi se omogućio razvoj vegetacije ciljne vrste ptica i dalje će moći koristiti prostor za hranjenje i lov, kako između nizova fotonaponskih panela tako i ispod fotonaponskih panela (fotonaponski paneli postavljat će se na metalnu podkonstrukciju te će ispod njih biti moguć razvoj niske vegetacije). Također na području sunčane elektrane koristit će se ekološki prihvatljivo osvjetljenje čime se može isključiti mogućnost negativnog utjecaja na ciljne vrste koje su aktivne noću. Vezano uz moguće kumulativne utjecaje planirani zahvata sunčana elektrana može imati kumulativni utjecaj zajedno s drugim postojećim i odobrenim zahvatima promjenom pogodnih staništa za gniježđenje i/ili hranjenje ciljnih vrsta ptica u skladu s njihovima ciljevima očuvanja, a s obzirom da se dio teritorija rusog svračka i ševe krunice POP-a HR1000029 Cetina dijelom nalazi na području zahvata. Prema Karti kopnenih nešumskih staništa RH (2016.) na lokaciji sunčane elektrane nalazi se stanišni tip C.3.5.1. Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone te manjim dijelom mozaik stanišnih tipova C.3.5.1./E. Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone/Šume. Izračunom površina svih pogodnih staništa za rusog svračka i ševu krunicu unutar POP-a HR1000029 Cetina postojeći i odobreni zahvati zauzimaju ukupno oko 38,17 ha staništa

kamenjarskih pašnjaka. Maksimalno zauzimanja pogodnih staništa za rusog svračka i ševu krunicu iznosi 0,31 % u odnosu na ukupnu površinu staništa (otvorena mozaična staništa) na POP području HR1000029 Cetina što ne predstavlja značajan negativan utjecaj za navedene ciljne vrste ptica. U neposrednoj blizini također se nalazi i zahvat sunčana elektrana Hrvace također na stanišnom tipu C.3.5.1. Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone. S obzirom da su oba zahvata smještena izvan područje ekološke mreže neće doći do gubitka staništa unutar navedenih POP područja. S obzirom na sve prethodno navedeno vezano uz mali pojedinačni i kumulativni gubitak za ciljne vrste ptica rusi svračak i ševa krunica u odnosu na pogodna staništa u POP području HR1000029 Cetina i da postoji široka zastupljenost pogodnih staništa unutar POP-ova HR1000029 Cetina i HR1000028 Dinara te primjenom mjera ublažavanja za navedena POP područja ekološke mreže nisu utvrđeni značajni negativni utjecaji planiranog zahvata ni u pojedinačnom niti u kumulativnom smislu.

Lokacija zahvata nalazi se neposredno uz POVS HR2001313 Srednji tok Cetine s Hrvatačkim i Sinjskim poljem. Stanišni tip na lokaciji zahvata C.3.5.1. Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone ne predstavlja pogodno stanište za ciljne vrste bjelonogi rak, potočni rak, pijurica, cetinski vijun i barska kornjača koje su vezane uz vodena staništa. Također ciljne vrste POVS-a HR5000028 Dinara mirišljivi samotar, alpinska strizibuba, velika četveropjega cvilidreta, planinski žutokrug, medvjed, dinarski rožac i Skopolijeva gušarka su vezane svojom ekologijom za šumska staništa, planinske travnjake na visokim nadmorskim visinama iznad 1000 m, planinski sipari i planinske rudine te lokacija zahvata ne predstavlja pogodno stanište za navedene ciljne vrste. Područje zahvata predstavlja potencijalno pogodno stanište za ciljne vrste POVS-a HR5000028 Dinara dinarski voluhar, dalmatinski okaš, balkansku divokozu i vuka. Međutim s obzirom na to da se lokacija zahvata nalazi izvan područja ekološke mreže te da unutar POVS-a HR5000028 Dinara postoji široka zastupljenost pogodnih staništa može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na navedene ciljne vrste. Ciljne vrste šišmiša koje obitavaju u speleološkim objektima Crvenkuša-Tamnica-Suhi Rumin i Vodena peća koji se nalaze unutar POVS-a HR2001313 Srednji tok Cetine s Hrvatačkim i Sinjskim poljem koriste lokaciju zahvata većinom za prelete, a manjim dijelom kao lovno stanište, stoga područje zahvata ne predstavlja važno lovno stanište ciljnih vrsta šišmiša navedenog područje ekološke mreže. Također i ciljne vrste šišmiša POVS-a HR5000028 Dinara predmetno područje zahvata koriste većinom za prelete. Utjecaj uslijed izvođenja radova i svjetlosnog onečišćenja se može isključiti s obzirom da će se radovi izvoditi samo tijekom dana, a ciljne vrste šišmiša uglavnom su aktivne u sumrak i noću. Također sunčana elektrana koristit će fotonaponske module s antirefleksijskim slojem da se reducira refleksija sunčevog zračenja i time smanji utjecaj na ciljne vrste šišmiša jer će se izbjeći „efekt jezera“. Vezano uz moguće kumulativne utjecaje, s obzirom da se zahvat nalazi izvan POVS-ova HR2001313 Srednji tok Cetine s Hrvatačkim i Sinjskim poljem i HR5000028 Dinara te da je temeljem provedenih istraživanja zaključeno da se ciljne vrste šišmiša lokacijom zahvata služe uglavnom kao područjem preleta te da ne predstavlja važno lovno stanište ne očekuje se kumulativni utjecaj zahvata s drugim postojećim i odobrenim zahvatima na ciljne vrste šišmiša navedenih područje ekološke mreže. S obzirom na sve prethodno navedeno i da postoji široka zastupljenost pogodnih staništa unutar POVS-ova HR2001313 Srednji tok Cetine s Hrvatačkim i Sinjskim poljem i HR5000028 Dinara te primjenom mjera ublažavanja za navedena POVS područja ekološke mreže nisu utvrđeni značajni negativni utjecaji planiranog zahvata ni u pojedinačnom niti u kumulativnom smislu.

Slijedom iznijetoga u provedenom postupku glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Sunčana elektrana Bitelić“, Ministarstvo je utvrdilo da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu, uz primjenu ovim Rješenjem propisanih mjera ublažavanja negativnih utjecaja

na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (A.) te programa praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže (B.).

Člankom 29. stavkom 1. podstavkom 1. Zakona propisano je da Ministarstvo provodi glavnu ocjenu za zahvate za koje je tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša provodi postupak procjene utjecaja na okoliš ili postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu iz područja zaštite okoliša.

Točka I. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 33. stavka 2. Zakona, kojom je propisano da ako nadležno tijelo utvrdi, uzimajući u obzir i mišljenje javnosti, da planirani zahvat nema značajan negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu. Također, u skladu je s odredbom članka 33. stavka 3. Zakona, kojom je propisano da rješenje iz članka 33. stavka 2. Zakona, sadrži mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Točka II. ovoga Rješenja u skladu je s odredbama članka 42. stavka 1. i 3. Zakona, kojima je propisano da je za zahvate za koje su u postupku Glavne ocjene propisane mjere ublažavanja, nositelj zahvata dužan pratiti izvršavanje propisanih mjera ublažavanja na ekološku mrežu u vezi s ciljevima očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže, odnosno da je nositelj zahvata dužan osigurati sredstva za praćenje.

Točka III. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 41. stavka 1. Zakona, kojom je propisano da ako nositelj zahvata ne provede mjere ublažavanja propisane ovim Rješenjem, da će ih provesti Ministarstvo na njegov trošak.

Točka IV. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 43. stavka 2. Zakona, kojom je propisano da se rješenje u postupku glavne ocjene prihvatljivosti za zahvata izdaje na rok od dvije godine.

Točka V. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 43. stavka 3. Zakona, kojom je propisano da se rok važenja rješenja iz postupka glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu može, na zahtjev nositelja zahvata, jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa Zakonom ili drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.

Točka VI. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 175. stavka 2. Zakona, kojom je propisano da će Ministarstvo po službenoj dužnosti donijeti izmjenu rješenja iz postupka glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu ako se na temelju rezultata provedenog programa praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva i cjelovitosti područja ekološke mreže utvrdi da je provedbom zahvata unatoč primjeni mjera ublažavanja propisanih rješenjem došlo do značajnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Točka VII. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 175. stavka 6. Zakona, kojom je propisano da Ministarstvo može u bilo kojem trenutku ukinuti, u cijelosti ili djelomično, rješenje iz postupka glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, u slučaju nepridržavanja njime propisanih mjera ublažavanja ili nastanka nepredviđenih događaja s negativnim učincima na prirodu.

Točka VIII. Ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 44. stavka 3. Zakona, kojom je propisano da se rješenje iz postupka glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu objavljuje na internetskoj stranici Ministarstva.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

VISA STRUČNA SAVJETNICA

Petra Derežić

DOSTAVITI:

1. 4 ENCRO d.o.o., Jurišićeva 1a, HR-10000 Zagreb, (*R s povratnicom*);
2. Ires ekologija d.o.o., Prilaz baruna Filipovića 21, HR-10000 Zagreb (*R s povratnicom*);
3. Državni inspektorat, Inspekcija zaštite prirode, Šubićeva 29, HR-10000 Zagreb (*elektroničkom poštom: pisarnica.dirh@dirh.hr*);
4. U spis predmeta, ovdje.